(Audycje z dnia 29.4.)
(soboty)

Rozglosnia "Zwiazku Patriotow Pol."
29.4.

Tom Harris, sztokholmski korespondent Reutera donosi o roz ruchach w Danii. W niedziele w samej tylko Kopenhadze slychac bylo 60 wybuchow.

Agencja Reutera donosi o masowych zaburzeniach we Franji. Czeste strajki spowodowaly, ze produkcja wegla spadla o 65%. Francuska Rada Oporu publikuje dane o akcji sabotazowej w r.1943. (819 zamachow na pociagi, zniszczono 1.500 parowozow)

Radio londynskie nadalo przemowienie angielskiego oficera, ktory zbiegl z obozu jencow. Spotykal sie on z jencami Polakami, ktorzy byli szczegolnie przesladowani. Bylo to w obozie w Austrii. Oficer ten stwierdza, ze ludnosc austriacka starala sie ze wszystkich sil dopomagac jencom Polakom.

Ralf Parker, moskiewski korespondent Times'a, podaje na lamach tego pisma wrazenia swe, dotyczace ogromnego rozwoju i znaczenia Zwiazku Patriotow Polskich w Republice Radzieckiej. Zwiazek ten jednoczy wszystkich Polakow.

Wydaje sie, ze opinia angielska zaczyna juz nalezycie oceniac znaczenie i prace Zw. Patr.Pol.

Oczywiscie "Dziennik Polski i Dziennik Zolnierza" odpowiedzial w artykule wstepnym wymyslaniem i szkalowaniem Zw. Patr.Pol. Lecz tym razem "Dziennik byl tak rozjuszony, ze na tym nie poprzestal. Napadl i na "Timesa" za to, ze pismo to podalo objektywne informacje. Spodziewamy sie, ze "Times" przezyje ten cios.

Podobne wypady nie przyczyniaja sie z pewnoscia do podniesienia prestizu "Dziennika Polskiego i Dziennika Zolnierza" w oczach opinii angielskiej.

(Uwaga red:) "Times" z 25.4.1944 zamiescil list o.posla W. Brytanii przy Rzadzie Polskim Muchlera, w ktorym ten prostuje relacje Parkera - vide "Gaz.Pol" nr.100(843) z 30.4.1944.)

Mowilismy niejednokrotnie o szkole polskiej w Zagorsku. Nigdy nie moglismy dotychczas podac o niej rownie waznej wiadomosci, jak dzisiaj: Prof. Lange i ks.Orlemanski byli goscmi tej szkoly; Dostojnych gosci przyjmowala W.Wasilewska. Goscie wysluchali wykladu, wygloszonego nieco drzacym glosem przez nauczycielke. Wkrotce nastroj uroczysty ustapil miejsca serdecznej pogawedce przy wspolnym obiedzie. Ksiadz Orlemanski trzymal najmlodsze dziecko na kolanach, prof.Lange czestowal inne dzieci czekoladkami.

Ksiadz Orlemanski przemowil tymi slowy: " Znalazlem sie w takiej sytuacji, ze ze wzruszenia nie moge mowic. Zobaczylem u was "Kawalek Polski" - Cale zycie o tym marzylem."

Kilka slow wypowiedziala rowniez W.Wasilewska - po tym - prof. Lange oswiadczyl, pom.inn.: " Przyjechalem tu do was, aby zobaczyc tych, ktorzy beda budowac przyszla Polske. To wy bedziecie tymi szczesliwymi budowniczymi". Wszyscy byli gleboko wzruszeni.

Zegnano sie okrzykami : "Do widzenia w Warszawie !".

Zblizaja sie swieta 1.Maja i 3 Maja.

1 Maj budzi wspomnienie walki z caratem, bohaterskich walk na ulicach Warszawy, Lodzi, Bialegostoku w r.1905, wreszcie we wrzesniu 1939 - bohaterska walke batalionu robotniczego pod wodza Mieczyslawa Niedzialkowskiego.

3 Maj - to inne refleksje "Vivat Krol, Vivat Narod, Vivat wszystkie stany!" 3 Maj przypomina nam walke o Slask, o polskosc Pomorza, walke o szkole polska i " Macierz Szkolna".

(c.d.n.)

(H.Z.)

d.c. Radiostacji "Zw.Patriotow Polskich"

W przeszlosci uwazalismy te swieta za odrebne. Byl to podzial sztuczny, gdyz pewne grupy zrobily dzien 3-go Maja - swym monopolem.
Dzis obchodzimy te swieta jako swieta laczne. Tak samo beda je obchodzic w Kraju

Dnia 3.Maja wsrod armii naszej bawic beda dostojni goscie z za oceanu: prof.Lange i ks.Orlemanski. (h.z.)

"Polskie Radio" im.KOSCIUSZKI w j.Pol.
29.5.- 21.55
Na poludniowy-wschod od Stanislawowa odparto niewielkie ataki Wegrow. 800 Wegrow zostalo zabitych, 400 dostalo sie do niewoli. Skarza sie oni, ze Niemcy sila i grozba rozstrzelania zmuszaja ich do walki. W czwartek w nocy dokonano nalotu na lotniska niemieckie we Lwowie.

W zwiazku ze Swietem 1.Maja zwolano w Londynie na dzien 30.4. na placu Trfalgar wiec organizacyj robotniczych, ktory odbedzie sie pod haslem walki z faszyzmem i spotegowanie wasilku w tej walce.

Robotnicy wyzwolonych Wloch beda pracowac w dniu 1.Maja. Zarobki ich pojda na pomoc dla patriotow na okupowanych terenach.

Pierwszomajowe wezwanie do patriotow polskich i inn.krajow:
"Szubieniczny lad juz sie wali - ze wschodu idzie armia msciciele !"
Wezwanie to szczegolnie stosuje sie do Polakow, poniewaz dzien, w ktorym armia czerwona wstapi na polskie terytorium, jest juz bardzo bliski. (hh)

MOSKWA w j.POLSKIM
20.30
Przewodniczacy Rady ~~Naczelnych~~ Komisarzy Ludowych, Jozef Stalin przyjal w dniu 28 kwietnia wielebnego ksiedza Stanislawa Orlemanskiego ze stanu Mesachusets w Stan.Zjednoczonych, ktory przybyl do Rosji celem zapoznania sie z zyciem Polakow oraz celem odwiedzenia armii polskiej.
Na przyjeciu byl obecny Kom.Spr.Zagr, Molotow.

Rozglosnia cytuje glosy prasy radzieckiej o nowych olbrzymich osiagnieciach gospodarczych i odbudowie przemyslu.
"Prawda" Izwiestia" i "Trud" poswiecaja sprawie tej artykuly wstepne w dniu dzisiejszym w zwiazku z przypadajacym na 29 kwietnia pietnastoleciem masowego wspolzawodnictwa ludu. Dzis kraj zbiera owoce tego wspolzawodnictwa i stalinowskich "pieciolatek"

W dzisiejszym numerze pisma "Krasnaja Zwiezda" pisarz Simonow, poswieca artykul Polakowi Stanislawowi Daszewskiemu.
Daszewski odniosl ciezka rane w r. 1939, z Warszawy dowlokl sie do Tarnopola, gdzie byl brat jego. Po smierci brata, zajal jego miejsce przy warsztacie szewskim. Dyszal on pragnieniem zemsty za polska Warszawe i ukrainski Tarnopol.
Obecnie, gdy Rosjanie zajmowali Tarnopol, Daszewski bral udzial w walkach ulicznych. Zginal przeszyty kula, w chwil gdy ponagal krasnoarmiejcom wytaczac armate.

Pisma dzisiejsze (nazwy nie wymieniono) zamieszczaja zdjecia fotograficzne z przyjecia ks.Orlemanskiego przez Stalina.

Oswiadczenie Radzieckiej Agencji Telegraf. TASS, w zwiazku z depesza podana przez "Internationale News Service" nienalezycie oswietlajaca przebieg rokowan sowiecko- finlandzkich :
(c.d.n.) (hz)

c.d. "Pol. Radia" im. KOSCIUSZKI w j. POL.
28.... -

Agencja TASS jest upowazniona do oswiadczenia, ze po dniu 19 kwietnia Finowie nie wykazali zadnych prob kontynuowania lub wznowienia rokowan z rzadem Z.S.R.R.

Odczytano obszerny artykul Ilji Ehrenburga, zamieszczony w dzisiejszej "Prawdzie" pt. "Triumf czlowieka" (Streszczenie:):
Do Moskwy przybyl zolnierz litewskiego oddzialu partyzanckiego i zydowski poeta Suckiewer. O jego pieknych wierszach mowil juz kiedys poeta polski Julian Tuwim. Dzis nie chodzi o wiersze. Suckierew przybyl jako zolnierz -partyzant. Bral on udzial w walkach w ghetcie wilenskim.
W Wilnie bylo 80.000 Zydow. Niemcy urzadzili 2 ghetta - dwa obozy smierci. Zabijali partie za partia. Rezyserowal te zabojstwa byly marny rezyser "Ufy" Kitel, ktory po zlikwidowaniu Zydow w Rydze zajal sie likwidacja ghetta w Wilnie.
Codziennie w ghetcie padaly dwie komendy: "Na prawo" - oznaczalo pojscie do pracy, - "Na lewo" - na stracenie. Tak bylo przez 700 dni.
Juz w styczniu 1942 r. robotnik wilenski Wittenberg zorganizowal ghettowski oddzial partyzancki. Oddal sie on po tym sam w rece Niemcow, gdyz Niemcy zagrozili, ze jezeli go nie schwyca, wymorduja wszystkich Zydow. Niemcy wylupili mu oczy.
300 Zydow wyrwalo sie z ghetta i przylaczylo sie do partyzantow litewskich. Wsrod nich byl i Suckiewer. Ukrywala go chlopka litewska z narazeniem zycia.
Suckiewer przywiozl do Moskwy cenne pamiatki wykradzione zbiorom niemieckim, mianowicie listy Tolstoja i Gorkiego, rysunki Repnina i.t.d. (Jak wiadomo zbiory z Muzeum Smolenskiego Niemcy czasowo przeniesli do Wilna)

(hz)

Wezwanie do walki z Niemcami, skierowane do partyzantow Polski i inn. krajow.

W komunikacie z Jugoslawii doniesiono o rozbiciu brygady czetnikow Michajlowicza.

29.35

30 Marca oddzial armii Ludowej w Grabowie pod Hrubieszowem dokonal napadu na spichlerze niemieckie. Zdobyto wielka ilosc zboza, ktora w sposob zorganizowany rozdzielono miedzy ludnosc okoliczna. Ladowanie trwalo dwa dni.
"Bracia napadajcie na spichlerze i elewatory niemieckie! Broncie polskiego chlopa!"

Francuska Rada Oporu Narod. wzywa do strajku powszechnego na dzien 1. Maja. To symboliczne, ze cala demokracja uwaza dzis dzien ten za swoje swieto.
Dla nas Polakow, bedzie to swieto pracy i swieto zjednoczenia narodu.

Zarzad glowny Zw. Patriotow Polskich w odezwie wydanej w zwiazku z przypadajacymi na dzien 1. i 3 Maja Swietami Narodowymi daje krotkie zestawienie swej dzialalnosci oraz podaje dane dotyczace powstania armii polskiej.
W maju 1943 r. przy wydatnej pomocy Zw. Sowieckiego powstala I dyw. im. T. Kosciuszki. We wrzesniu 1943 udala sie ona na front.
W styczniu 1944 r udala sie na front II-ga dywizja im. H. Dabrowskiego, w marcu 1944 r. - na front odeszla III-cia im. R. Traugutta.
Zarzad glowny Zw. Patriotow Pol. stwierdza, ze obecnie czynnych jest 51 organizacyj obwodowych Zwiazku, obejmujacych kilkadziesiat tysiecy czlonkow.

(c.d.n.) (hz)

==

c.d. "Pol.Radia"im.KOSCIUSZKI w j.POL.
29.4.

Zwiazek udziela rodakom olbrzymiej pomocy spolecznej, utrzymuje 38 internatow dla inwalidow, 50 domow opieki, wydaje zasilki w naturze, sprawuje opieke nad ksztalceniem 12.000 dzieci. Ogolem staraniem Zwiazku wydano 160.000 egzemplarzy podrecznikow szkolnych, utworow klasycznych. Wszystkie ksiazki opublikowane zostaly przez wydawnictwo: "Biblioteka Zw. Patriotow Pol."

Omawiajac dzialalnosc publiczno-polityczna Zwiazku, zarzad podkresla szczegolnie kampanie antyhitlerowska,jaka Zwiazek przeprowadzil w sprawie mordu niemieckiego w Katynii.

=========

Klika faszystowska w Finlandii,obawiajac sie demonstracyj w dniu 1.Maja zarzadzila ostre pogotowie wojska i policji.

=========

Rzad Badoglio na wniosek Croce i Sforzy powzial rezolucje : a/ wzmocnienia wysilku wojennego, b/ oczyszczenia aparatu panstwowego od faszystow, c/ odbudowy gospodarczej. Sprawy ustroju beda pozostawione przyszlej Konstynuancie.

==========

Rady dla partyzantow co do sposobu przygotowywania bomb zapalajacych (termitowych)

==========   )hz)

BERLIN w j.NIEMIECKIM
29.4. - 21.00

Rumunskie pisma codzienne poswiecaja wiele miejsca gwaltom i zbrodniom bolszewickim na terenach okupowanych. Dokonuja ich glownie zydowscy komisarze. W jednej z miejscowosci, komisarz Abraham Lipszyc polecil przywiazac granat do ciala jakiegos starca. Granat rozszarpal go na kawalki.

Prasa stwierdza, ze caly narod stawia jednolity opor najezdzcy.
(hz)

LONDYN. w j.POLSKIM(B.B.C.)
30.4.

Korespondent "Sunday Times" pisze pom.inn.:

" Przerwa w dzialalnosci wojsk rosyjskich nie potrwa dlugo. W Moskwie panuje przekonanie, ze armia sowiecka przygotowuje sie do ataku jakiego dotychczas jeszcze nie bylo.   (fg)

Audycje z dnia 30.4.
(niedzieli)

MOSKWA w j.POLSKIM
30.4. - 20.30

Odczytano reportaz z lotu wywiadowczego ponad Lwowem.

Lotnik sowiecki Kirilenko dokonal zdjec fotograficznych,zbombardowanych obiektow we Lwowie. Twierdzi on, ze miasto czyni wrazenie wielkiego fortu. Na ulicach nie widac zywej duszy. Pod scianami domow stoja samochody ciezarowe, zaladowane materialami wojennymi. Ulicami miasta ciagna oddzialy niemieckie.

Lotnik sowiecki dokonal zdjec zbombardowanych skupien pociagow niemieckich na dworcu przetokowym oraz zbombardowanego lotniska pod Lwowem. Zdjecia wykazuja, ze wszystkie szosy prowadzace do Lwowa ze wschodu i zachodu stanowia jedno wielkie rumowisko.

==========

Sprawa 2-go frontu dojrzala juz do realizacji. Zwyciestwa armii Czerwonej stworzyly niezwykle korzystne warunki do uderzenia od zachodu. Sa to warunki nie tylko militarne, lecz takze moralne. Trzon armii niemieckiej zostal rozbity na wschodzie. To co Niemcy obecnie posiadaja [illegible] w materiale wojennym i ludzkim - jest trzecim i czwartym garniturem. Ten potencjal latwo mozna rozbic i doprowadzic do calkowitej likwidacji. [illegible] Wlasciwa robote spelnila juz armia Czerw.,ktora nadwatlila sile uderzeniowa armii niemieckiej.   (c.d.n.)   (hz)

c.d.MOSKWY w j.POLSKIM
30.4.

Armia Czerwona stworzyla rowniez moralne podloze pod zwyciestwo. Morale niemieckiej armii jest nadkruszone. Zolnierz niemiecki,ktory od roku ponosi samo kleski na froncie wschodnim - przestal wierzyc w zwyciestwo Niemiec,jak rowniez przestali wierzyc Quislingowie oraz panstwa wasalne. Fakty te stwarzaja swietne podloze moralne - pod psychoze kleski w Niemczech.

Armia anglo-amerykanska,ktora zaatakuje Niemcow od zachodu zetrze sie tylko z 1/6 armii niemieckiej. Pamietac nalezy,ze kleska Niemiec nie jest zalezna od tego czy armia anglo-amerykanska wkroczy do Berlina. Zwyciestwo nad Niemcami zalezne jest tylko od ciosow,ktore Niemcy otrzymaja rownoczesnie od zachodu i wschodu. Czy ten cios ostateczny padnie od zachodu, czy od wschodu to przeciez obojetne.

Alianci powinni pamietac, ze nie chodzi o zdobycie Berlina, lecz o unicestwienie armii niemieckiej, Nie chodzi przeciez kto z nas wkroczy do Berlina, lecz o to, by Niemcy jak=najszybciej skapitulowali. Niech ten ostateczny cios padnie od zachodu czy wschodu, to jest naprawde obojetne. Najwazniejsze jest jedynie to, by cios ten padl jaknajszybciej i aby byl najcelniejszy.

Zwiazek Sowiecki po dzien dzisiejszy wypelnial wszystkie swoje zobowiazania. Wybija dzis godzina rozpoczecia akcji od zachodu.

(rb)

Raport nadzwyczajnej komisji panstwowej dla badan zbrodni niemieckich stwierdza,na podstawie dokumentow,ze wladze niemieckie tepily ludnosc sowiecka na terenach, okupowanych za pomoca zarazania jej tyfusem plamistym.

(rb)

23.00

Odczytano artykul Wiktorowa o 1.Maja.

Podano tresc numeru 13 -o "Wolnej Polski" Numer zawiera pom. inn.artykul wstepny pt. "Droga zwyciestwa" /o ostatnich zwyciestwach armii Czerwonej ,ktora toruje sobie obecnie droge nad Dunaj i Wisle/, wywiad z Andrzejem Witosem o przyjeciu na Kremlu u Stalina w zwiazku z przeksztalceniem dywizyj polskich w armie polska, oraz artykul o udekorowaniu najwyzszymi odznaczeniami sow.28 partyzantow polskich.

"Pol.Radio"im.KOSCIUSZKI w j.POL.
21.55

Marsz.Stalin przyjal w obecnosci kom.dla spr.zagr. Molotowa - ksiedza Stanislawa Orlemanskiego,ktory przybyl do Rosji sowieckiej, by zapoznac sie z zyciem Polakow i sytuacja armii polskiej w Z.S. R.R.

Przyjecie przez Stalina na Kremlu ks.Orlemanskiego, wybitnego dzialacza Polonii amerykanskiej jest nowym dowodem zaciesnienia stosunkow polsko-sowieckich i przyjazni,jaka zywi dla Polski narod radziecki.

Wszyscy pamietamy jeszcze przyjecie wydane przez marsz.Stalina dla dowodcow polskich dywizyj, w zwiazku z przeksztalceniem ich w armie polska. Fakt ten byl oczywistym dowodem, ze Z.S.R.R. zywi jaknajserdeczniejsze uczucia dla polskich bojownikow.

Oswiadczenie Stalina,ze pragnie Polski silnej i wielkiej,oraz deklaracja Z.S.R.R. z 11.stycznia w sprawie rozsadnego rozwiazania problemu Polski z uwzglednieniem naszych slusznych pretensyj do ziem zachodnich i polnocnych - wszystko to daje rekojmie odbudowy wielkiej, wolnej i demokratycznej Polski i jest dowodem przyjazni,ktora laczy narod polski z Z.S.R.R.

Kazdy objaw zbratania polsko-sow. wita spoleczenstwo polskie z radoscia.Przyjecie na audiencji przez marsz.Stalina ks.Orlemanskiego jest wlasnie jeszcze jednym ogniwem w rozwoju serdecznych stosunkow pomiedzy Zwiazkiem Sowieckim a Polska.

(rb)

(c.d.n.)

"Polskie radio im. T. KOSCIUSZKI" - c.d.

(24,oo)

Nadano audycje o swiecie 1 maja.
Radiostacja wzywa Polakow do wzmozenia akcji sabotazowej w Kraju w dniu 1 maja.

=========

Audycje o akcji sabotazowej w Danii rozpoczeto nastepujacym zdaniem:
"Dania jest jednym z punktow, w ktorym mmmm nastapi prawdopodobnie inwazja Sprzymierzonych."

=========

Nadano wezwanie do prowadzenia akcji sabotazowej na linjach kolejowych w Kraju. (rb)

=========

BRYTYJSKA ROZGLOSNIA SRODZIEMNOMORSKA
w j. niemieckim - (3o.4.)

Korespondenci wojenni z Moskwy donosza o olbrzymiej koncentracji wojsk sowieckich na tylach linij sowieckich. Dniem i noca ciagna rezerwy sowieckie na front wschodni. Koncentracja wojsk sowieckich osiagnela obecnie swoj punkt szczytowy.
Rownoczesnie dowodztwo niemieckie sciaga pospiesznie rezerwy na front wschodni i kieruje je do polnocnej Rumunii i do rejonu dolnego Dniestru. (rb)

=========

BERLIN W J. NIEMIECKIM -(3o.4.)

Wyjatek z komunikatu wojennego: " Lokalne atatki nieprzyjaciela w rejonie dolnego Dniestru zostaly odparte." (rb)

=========

Radiostacja "WANDA" - w j. POLSKIM
(3o.4.)

Pod Ryga odkryto zbiorowy grob z r. 1941. W grobie tym znajduje sie 3o zwlok ofiar zamordowanych przez wladze sowieckie, pom inn. znaleziono tam zwloki szefa harcerstwa lotewskiego.

=========

Pismo szwajcarskie "Der Bund" donosi, ze polskie organizacje patriotyczne na terenie generalnego gubernatorstwa nie maja zamiaru wspolpracowac z wojskami sowieckimi, - lecz sklaniaja sie do wspolnej akcji z Niemcami przeciw Sowietom.

=========

Pismo szwedzkie "Morgen Tidningen" donosi o mozliwosci mmmmm rekonstrukcji Rzadu Polskiego w Londynie. Minister Komarnicki mialby ustapic, a jego miejsce ma zajac inny czlonek Stronnictwa Narodowego.

==========

Przyjazd prof. Langego do Moskwy wywolal wielka konsternacje w kolach polskich w Londynie.
Polskie sfery miarodajne przypuszcza ja, ze przyjazd Langego do Moskwy pozostaje w zwiazku z mozliwoscia stworzenia polskiego rzadu czerwonego. (rb)

=========

K O N I E C.